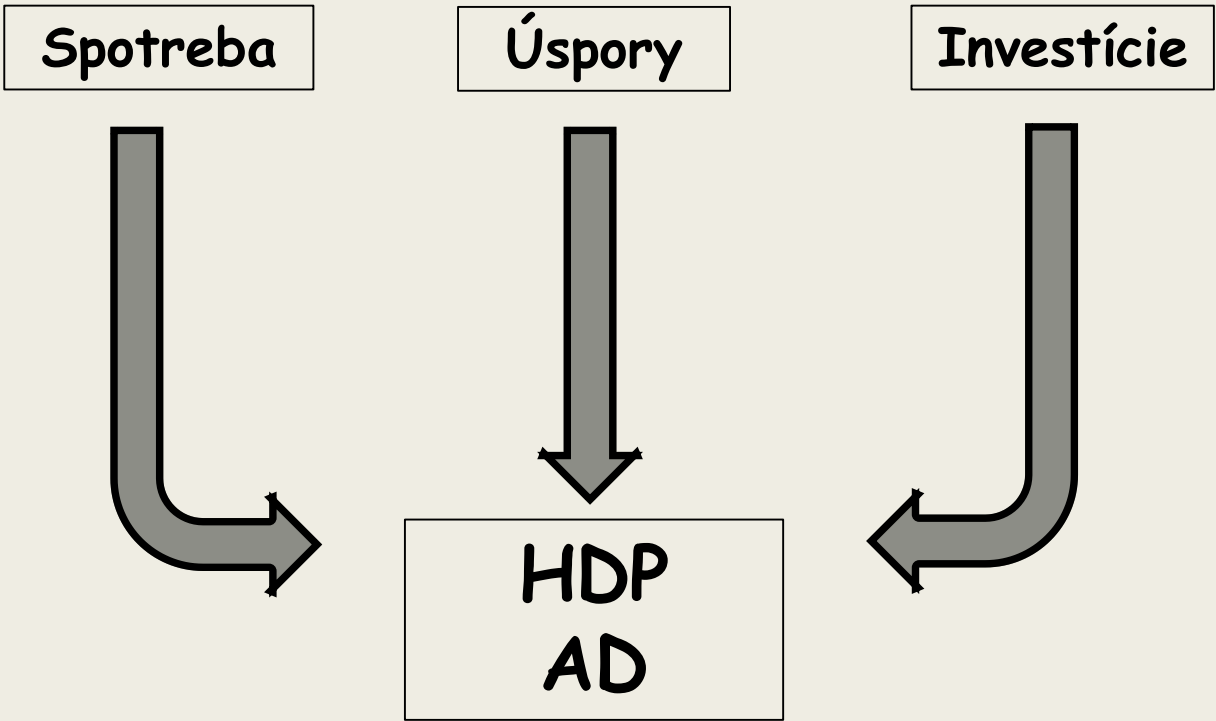

AGREGÁTNY DOPYT (SPOTREBA, ÚSPORY, INVESTÍCIE) AGREGÁTNA PONUKA

ZE PI Prednáška 8
2019

Agregátny dopyt (AD)

- Celkové výdavky za tovary a služby vyprodukované v ekonomike za dané časové obdobie.

Komponenty AD

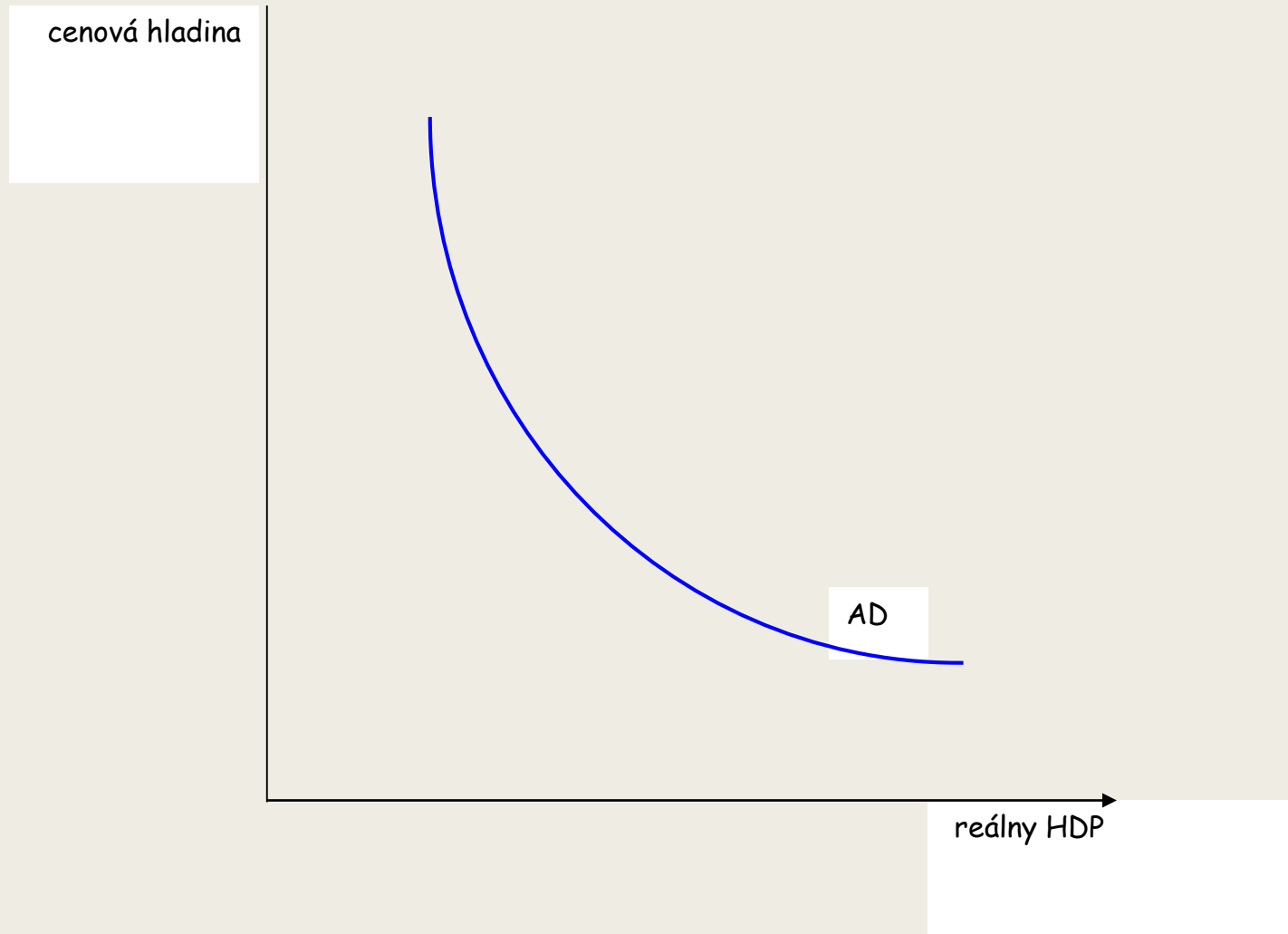
$$AD = C + I + G + NX$$

alebo

$$AD = C_d + I + G + EX$$

- (C) výdavky domácností na nákup spotrebných statkov
- (I) výdavky podnikov na nákup investičných statkov
- (G) vládne výdavky na nákup statkov
- (NX) čistý export
- (C_d) celkové výdavky na spotrebu všetkých statkov mínus hodnota importu
- (EX) hodnota exportu

Krivka agregátneho dopytu

Zmeny v dopytovanom množstve reálneho HDP a zmeny v AD

■ Pohyb pozdĺž krivky AD

- vzniká v dôsledku zmeny cenovej hladiny

■ Posun krivky AD

- vzniká v dôsledku iných faktorov ako zmena cenovej hladiny:
 - Očakávania
 - Fiškálna a monetárna politika
 - Svetová ekonomika

KOMPONENTY AGREGÁTNĚHO DOPYTU: Spotřeba (C)

- celkové výdavky domácností vynaložené na spotřebu tovarů a služeb za určité časové období.

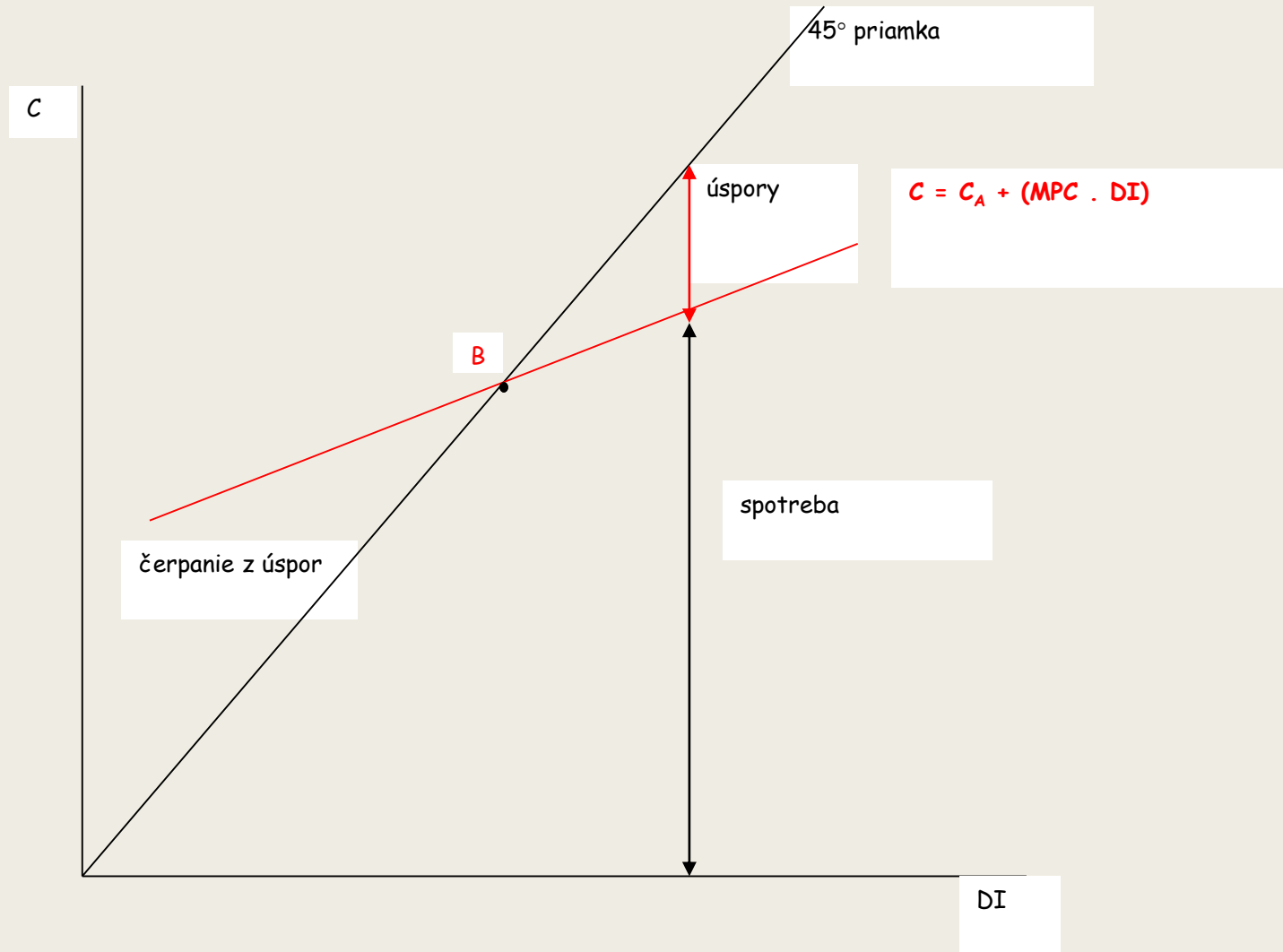
Spotrebná funkcia

- znázorňuje ako sa mení spotreba v závislosti od disponibilného dôchodku.
- Rovnica spotrebnej funkcie:

$$C = C_A + (MPC \cdot DI)$$

- C – výdavky na spotrebu
- C_A – autonómna spotreba
- MPC – hraničný sklon k spotrebe
- DI – disponibilný dôchodok

GRAF SPOTREBNEJ FUNKCIE

Osobný dôchodok

- je hrubý príjem jednotlivca alebo domácnosti.

Disponibilný dôchodok (DI)

Disponibilný dôchodok

=

agregátny dôchodok domácností

-

dane, odvody

+

transférové platby

Autonómna spotreba (C_A)

- predstavuje spotrebné výdavky domácnosti, ktoré sú nezávislé od príjmu.

- 45° priamka $\Rightarrow C = DI$
- B – bod zvratu
 - *Spotrebná funkcia sa pretína so 45° priamkou.*

Priemerný sklon k spotrebe (APC)

$$APC = \frac{C}{DI}$$

kde

(C) Výdavky na spotrebu

(DI) Disponibilný dôchodok

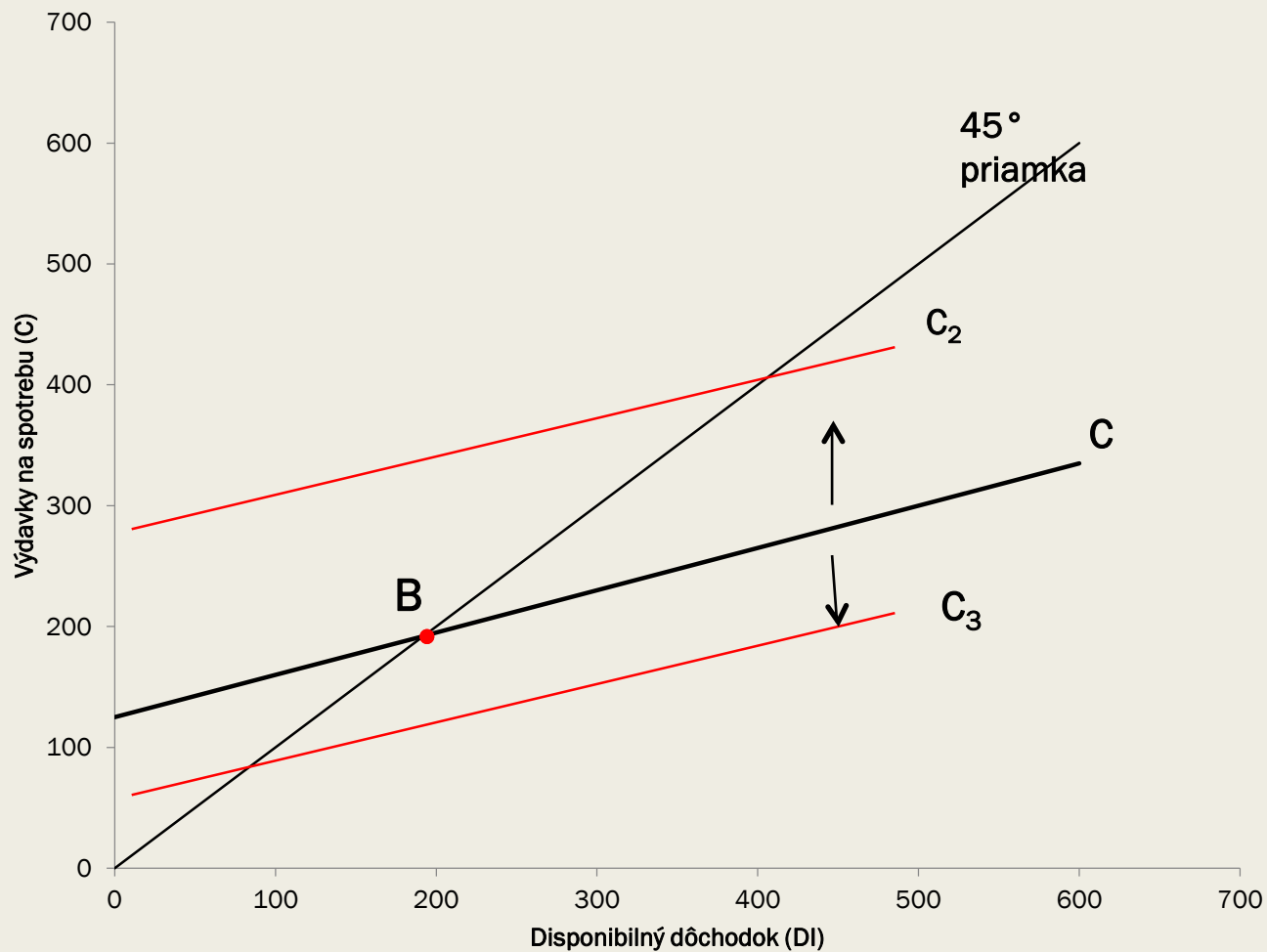
Hraniční sklon k spotřebě (MPC)

$$MPC = \frac{\Delta C}{\Delta DI}$$

- *část každé dodatočné jednotky dôchodku vynaloženého na spotrebu.*

Derminanty spotreby

- Očakávania
- Bohatstvo domácností
- Úvery
- Dane
- Cenová hladina

- Posun spotrebnej funkcie sa odráža v posunoch krivky AD:
- **posun spotrebnej funkcie smerom dole vedie k posunu krivky AD doľava**
- **posun spotrebnej funkcie smerom hore vedie k posunu krivky AD doprava**

Úspory (S)

- predstavujú časť disponibilného dôchodku, ktorú domácnosti usporia.

$$S = DI - C$$

Úsporová funkcia

- vyjadruje vzťah medzi výškou úspor a disponibilným dôchodkom.
- Rovnica úsporovej funkcie:

$$S = -C_A + (MPS \cdot DI)$$

- C_A – autonómna spotreba
- MPS – hraničný sklon k úsporám
- DI – disponibilný príjem

GRAF ÚSPOROVEJ FUNKCIE

Hraničný sklon k úsporám (MPS)

$$MPS = \frac{\Delta S}{\Delta DI}$$

- predstavuje dodatočné úspory vytvorené dodatočnou jednotkou dôchodku.

- Platí vzťah:

$$***MPC + MPS = 1***$$

Investície (I)

- ovplyvňujú AD
- vedú k akumulácii kapitálu

Výsledkom investícií je :

- **Dôchodkotvorný efekt**
- **Kapacitotvorný efekt**

Investovanie

Obecne

Investovanie = nákup finančných alebo reálnych aktív

Podľa ekonomickej teórie

Investovanie = výdavky, ktoré zvyšujú reálnu tvorbu kapitálu

Investičné výdavky zahŕňajú v danom časovom období

- výdavky na fixný kapitál
- výdavky na bytovú výstavbu
- zmeny v podnikových zásobách

Investičné rozhodnutia podnikateľov ovplyvňujú:

- **Príjmy**
- **Náklady investovania**
- **Očakávania**
- **Dane a daňový systém**

Investičný multiplikátor (k)

- Koeficient, ktorý udáva, o koľko sa zvýši dôchodok, ak sa zvýšia investície

- Vzťah medzi investíciami a vytváraným domácim produktom:

$$\Delta Y = k \times \Delta I$$

ΔY – prírastok domáceho produktu

ΔI – prírastok investícií

k – investičný multiplikátor

Potom

$$k = \frac{\Delta Y}{\Delta I}$$

alebo

$$k = \frac{1}{1 - MPC}$$

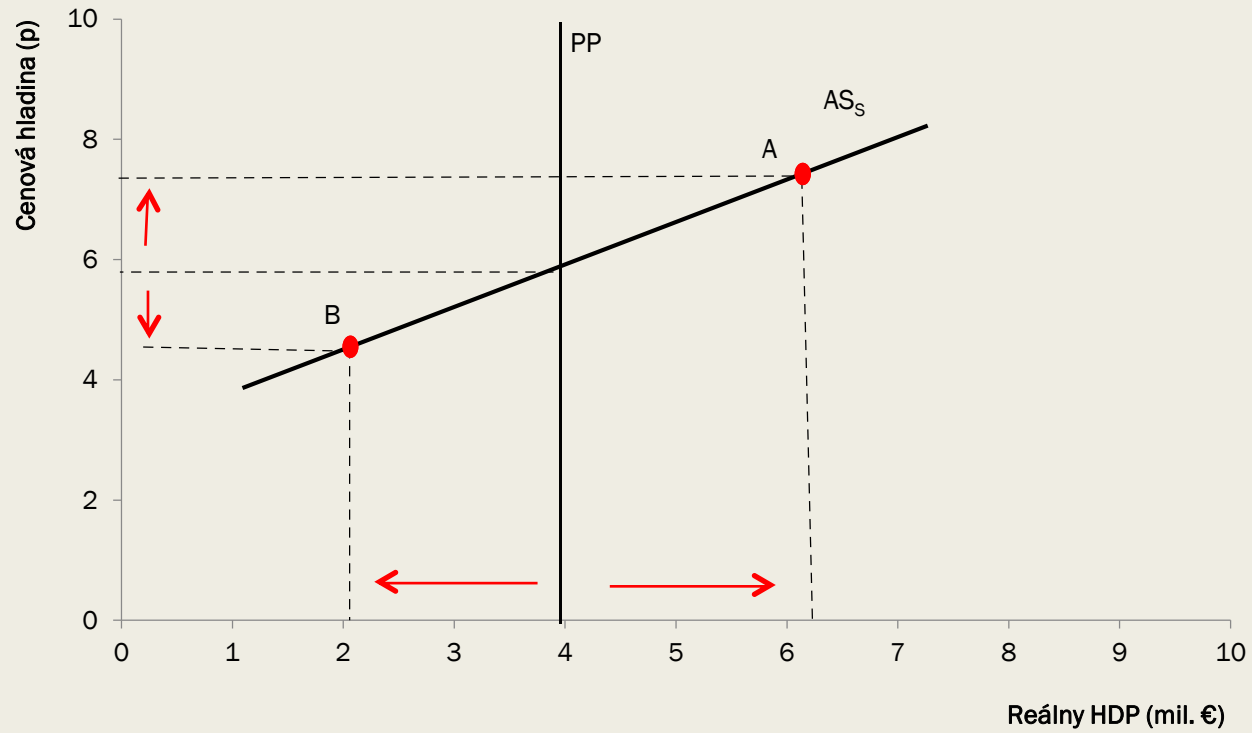
resp.

$$k = \frac{1}{MPS}$$

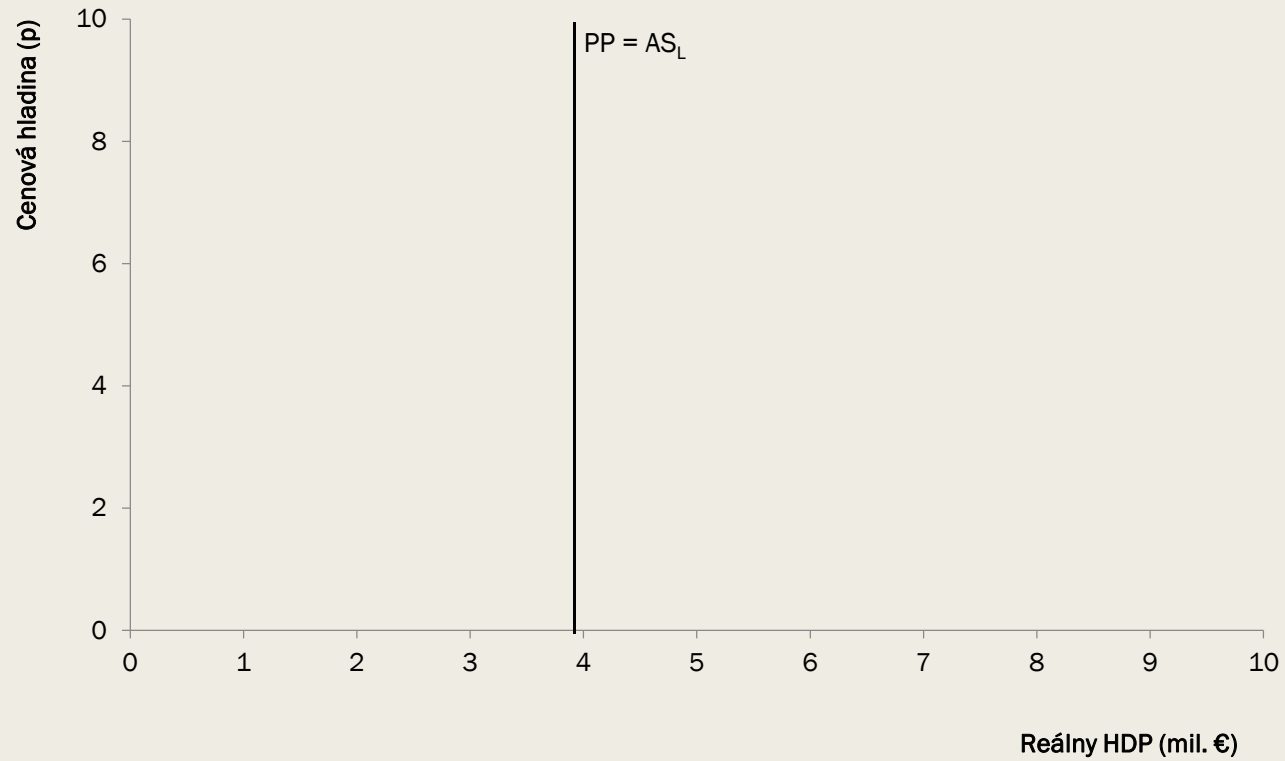
Agregátna ponuka (AS)

- Vzťah medzi ponúkaným množstvom reálneho *HDP* a cenovou hladinou.

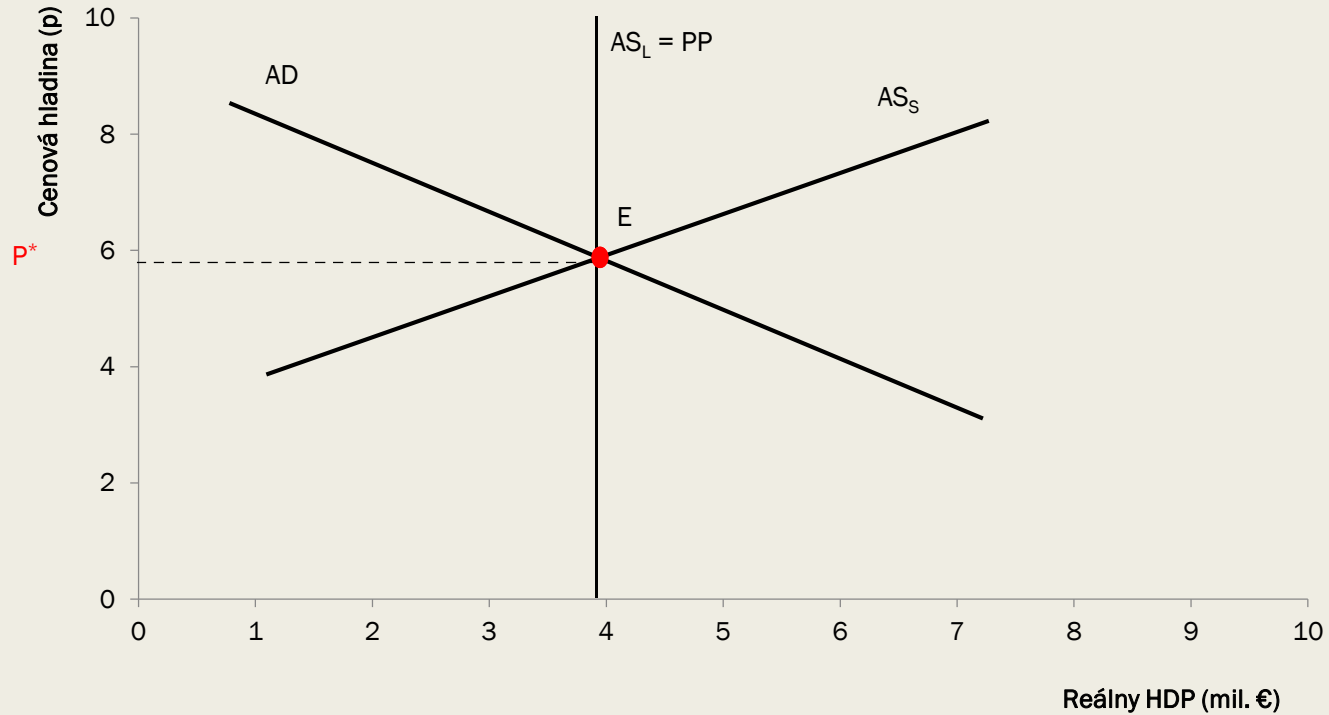
Krátkodobá krivka AS

Dlhodobá krivka AS

Makroekonomická rovnováha

Zdroje:

STANÍKOVÁ, Z.: Ekonómia - cvičebnica, 1. vydanie, EDIS vydavateľské centrum ŽU, Žilina 2015

STANÍKOVÁ, Z.: Úvod do ekonómie, 1. vydanie, EDIS vydavateľské centrum ŽU, Žilina 2015

KUCHARČÍKOVÁ, A., HOLKOVÁ, B., KOZUBÍKOVÁ, Z., STANÍKOVÁ, Z., TOKARČÍKOVÁ, E.: Základy ekonomickej teórie - cvičebnica, 1. vydanie, EDIS vydavateľské centrum ŽU, Žilina 2015

KUCHARČÍKOVÁ, A., TOKARČÍKOVÁ, E.: Základy ekonomickej teórie pre informatikov, 1. vydanie, EDIS vydavateľské centrum ŽU, Žilina 2015

LISÝ, J. a kol.: Ekonómia v novej ekonomike, 1. vydanie, IURA EDITION, Bratislava 2005

PARKIN, M.: Macroeconomics, 11 th edition, Pearson Education Limited, UK, 2014

SCHILLER, B. R.: Makroekonomie, 1. vydanie, Computer Press, Brno 2004

**Tento študijný materiál vznikol v rámci
riešenia projektu:**

**„Kvalitné vzdelávanie s podporou inovatívnych
foriem, kvalitného výskumu a medzinárodnej
spolupráce – úspešný absolvent pre potreby praxe“**

ITMS: 26110230090

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť/Projekt je
spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

